

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 39

VOL. XXIX.—LETNO XXIX.

Zmeda na Grškem
radi roka prvih
splošnih volitev

Angleži isčajo opravičila
za svojo politiko in
zmago za monarchiste

ATENE, 21. feb. (O.N.A.)—Najbolj pereče vprašanje, s katerim se bavi danes grška javnost, je to, ali velja preložiti volitve razpisane za 31. marec, ali ne: Monarhistični in desničarski elementi so edina frakcija grške javnosti, ki zahteva, da se mora vršiti glasovanje kot nameravano. Kolesje državne administracije je skoro popolno v njihovih rokah, tako da je v njihovem interesu, da se izvede volitve takoj brzo kot le mogoče.

Ministerstvo je v rokah stranke centra in starih liberalcev, ki pa žele preložiti volitve na poznejše. Sofoulisova vlada si je na jasnom, da bi bilo treba, da so volitve zares svobodne in bi radi tega želela ustvariti predpogoje, pravično in neovirano glasovanje. Jasno pa jasno je, da je za to treba mnogo časa.

Ti krogi predlagajo radi tega, da se preloži volitve vsaj do meseca novembra.

Levičarske stranke bodo bojkotirale volitve

Toda rojalisti očitajo, oziroma bi očitali Sofoulisovo vlado, da je preprečila izražanje ljudske volje — to je vzrok, da vlada neodločena in se obotavlja. Ministrski svet čaka, in se želi, da bi se zgordilo nekaj kar bi vzel odgovornost iz njihovih rok.

Vse levičarske stranke brez izjemne so naznane, da bodo bojkotirale volitve, vse dokler ne zavlada min in red na vsem grškem ozemlju. Vlada je izvedela nekatere korake v cilju, da očisti policijo, žandarmerijo in druge javne službe, toda rok do 31. marca je prekratki, da bi mogla do takrat končati to reorganizacijo.

Anglo-ameriški opozovalci, to komisije, ki so bile ustanovljene v svrhu opazovanja in nadzorovanja volitev, se protivljujejo zakasnjenu glasovanju, kar nukak ne olajšuje potrebujočih grških vlade. Grški vladni krogi so bili prepričani, da bodo te komisije same predložile, da se volitve preloži, in sicer radi falzifikacij volilnih seznamov in splošnih razmer na Grškem.

Anglo-Amerikanci proti odložitvi volitev.

Toda očvidno je, da pravki angleških in ameriških komisij opozovalcev nočejo — ne glede na podatke, katere jim pošiljajo članji komisij — zavleči volitve in zahtevajo, da se mora glasovanje vršiti na odrejeni dan. Amerikanci smo se postavili na stališče, da nas komisije stanje vsak dan po \$5,000, ter da nam je nemogoče dopustiti podaljšanje roka.

Po mnenju nepristranskih opozovalcev pa je še nekaj drugačega, kar narekuje Anglo-Amerikanecem to naziranje — ako se bodo vršile volitve dne 31. marca kot nameravano, je jasno, da gre za lastnina kakih cerkva.

Angleži uživali s strani Amerike in tej zadevi.

Vendar pa ne more biti nobenega dvoma o tem, da bi tako zmagala, tudi s pečatom anglo-ameriškega odobrenja pomenila le resne zapletljaje za bočnost.

"L'Homme Qualunque"-fašistični pokret nove vrste v Italiji

RIM, 20. februarja (O. N. A.)—Ceremonije tega tedna v papeškem Rimu so skoro popolnoma prikrite javnosti, važen dogodek — zaključek prvega kongresa pokreta "L'Homme Qualunque," (pokreta "Preprostega človeka"), nove skoro-fašistične stranke. Pokret, čigar vodja je mož z imenom Guglielmo Giannini, se je znatno okrepil s svojo fuzijo, ali vsaj splošno zvezo z monarchisti in skrajevnimi zvezami z liberalci.

Delegati kongresa so obljubili vsakomur vse — najbolj pa so si prizadevali pridobiti zase vrata, da se mora vršiti glasovanje kot nameravano. Kolesje državne administracije je skoro popolno v njihovih rokah, tako da je v njihovem interesu, da se izvede volitve takoj brzo kot le mogoče.

Dvorana, v kateri se je zbral kongres, je odmevala od klivev "Addis Ababa" in "Zara . ." Italijani si žele nazaj izgubljeno kolonijo Abesinijo in celo Zadar!

Emilio Petressi, monarchist, je bil posebno glasen kot oznanjevalec tega novega nacionalizma in je ostro napadal proti-fašistične politike sedanje Italije, češ, da so "se vrnili z armadami zmagovalcev in 20 let rovarili proti svoji deželi."

Finsko ljudstvo obsodilo kvizlinge

HELSINKI, 22. feb. — Bivši predsednik Risto Ryti je bil danes pred posebnim sodiščem obsojen na 10 let ječe s težkim delom, potem ko je bil spoznan krivim, da je vodil Finsko v vojno proti Rusiji.

Z njim vred je bilo obtoženih in obsojenih sedem drugih finskih kvizlingov, ki so prejeli naslednje kazni:

Bivši minister finance Vaino Tanner in bivši premier Edwin Linkomies sta dobila po pet let in pol zapora; bivši premier Jukka Rangell, šest let; bivši poslanik v Berlinu Toivo M. Kiuru, pet let; bivši zunanjinski minister Sir Henrik Ramsey, dve leti in pol; bivši minister izobražbe Antti Kukkonen in bivši podatnik finance Tyko Reini, vsak dve leti.

Proti obsojenim je bila naprjena obtožba, da so povzročili drugo vojno z Rusijo leta 1918, v kateri se je finska vojska borila ramo ob ramu z Nemci.

Metodistska cerkev zgorela v E. Clevelandu

V East Clevelandu je v soboto zgorela metodistska cerkev, ki je bila zgrajena pred 38 leti. Prvotni dolg, znašajec \$125,000, ki ga je cerkev imela, je bil resno ranjen eden izmed roparske dvojice, in žrtev je postala tudi 22-letna Miss Helen Brodzinski, stenografska, stanujoča na 5219 Fleet Ave., ki je bila zadeta v glavo, ko se je temen lova za roparjem razvila strelna bitka. Sedaj policija išče drugega roparja, ki je bil tekmo bega ranjen. Težko ranjeni bandit je 24-letni William Crain, stanujoč na 2129 Scovill Ave., ki ima kriminalen rekord in se nahaja na prostem pod parolo.

Angleži uživali s strani Amerike in tej zadevi.

Vendar pa ne more biti nobenega dvoma o tem, da bi tako zmagala, tudi s pečatom anglo-ameriškega odobrenja pomenila le resne zapletljaje za bočnost.

GEN. JAMAŠITA
UMRL NA VISLICAH

MANILA, 23. feb.—Danes je bil tukaj obešen japonski general Tomojuki Jamašita, ki je bil od ameriškega vojaškega sodišča spoznan krivim vojnega zločinstva v zvezi z grozodestvom, katere so vprizarjale japonske čete nad civilnim prebivalstvom Manile tuk pred padcem mesta v ameriške roke.

Prvi japonski general, ki je z življenjem plačal za vojne zločine, je bil odveden na morišče v obleki civilista in umrl je z molitvijo cesarja Hirohita na ustnicah.

Stalinov govor ob 28. obletnici Rdeče armade

Z zmago na bojnem polju je Rusija stopila v dobo mirnega razvoja

LONDON, 23. feb. — Generali Josip Stalin je snočil za 28. obletnico obstoja Rdeče armade izdal dnevno povelje, v katerem je med drugim izjavil:

"Z dobljeno zmago nad sovražnikom je Sovjetska unija stopila v novo mirno dobo svojega gospodarskega razvoja.

"Ob sedanjem času stoji sovjetsko ljudstvo pred nalogo, da konsolidira pridobljene postopek in da napreduje dalje v svojem novem gospodarskem podvigom. Mi se ne moremo omejiti na konsolidiranje teh postopek, kajti to bo vodilo v mrtvinlo.

Rusija se mora ojačiti vojaško in gospodarsko

"Mi moramo korakati naprej, tako da bomo ustvarili pogoje za nov mogočen podvig narodnega gospodarstva na predvojno stopnjo, tako da bomo v bližnji dočnosti znatno nadkrilili omenjeno stopnjo, dvignili materialno blagostanju ljudstva in še bolj ojačati vojaško in ekonomsko moč sovjetske države.

"V novem položaju mora Rdeča vojska budno čuvati mirno ustvarjanje delo sovjetskega ljudstva, zanesljivo varovati državne interese Sovjetske unije in napraviti meje naše domovine nepremagljive nasproti sovražnikom."

Stalin je dostavil, da je potreba za učinkovito treniranje Rdeče vojske danes nujnejša kot kdaj prej ter rekel:

Rdeča vojska mora pospešiti vojno umetnost

"Rdeča vojska ni samo obvezana vzdržati napredek vojne umetnosti na obstoječi stopnji, temveč ga mora pospešiti."

Stalin je odredil, da so se v Moskvi izstrelile na čast Rdeči vojski 20-topovske salve, in slične salve so bile izstreljene tudi v Leningradu, Stalingradu, Sevastopolu in Odesi, ki so vsled svojega zadržanja v vojni dobile naslov "herojskih mest."

MLADINSKI ZBOR SDD

Starše pevcev Mladinskega pevskega zabora SDD na Waterloo Rd. se opozarja, da otroki gotovo pošljajo k pevskim vajam, ki se bodo vrstile točno ob 5:30 uri v torek popoldne.

VAJE

Nocoj se vršijo vaje za igro "Micki je treba mož", na održi Slovenskega narodnega doma. Vse igralce se prosi, da so točno na mestu.

V indijskem puntu je umrlo 250 oseb; nad 1,300 ranjenih

Novi grobovi

JOHN GODINA

V soboto zjutraj je preminil v Lakeside bolnišnici John Godina, star 53 let, stanovanec na 1950 Pawnee Ave. Doma je bil iz Herpelj na Primorskem, od koder je prišel v Ameriko leta 1913. Tukaj zapisujo žalujočo soproga Frances, rojeno Benčič, dva sinova, Johna in George, hčeri Frances in Mrs. Anna Carmigien ter dva brata, Antonia in Vinkota ter v starosti domovini sestri Antonijo in Lucijo in brata Jožefja. Pokojni je bil član društva V boj, št. 53 SNP in delničar Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Zadnjih šest mesecev je vodil restavracijo na 16413 Euclid Ave. Pogreb se bo vršil v torek ob 2. uri popoldne iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., na Highland Park pokopališču.

JOSEPHINE GREENWALD
V Glenville bolnišnici je v soboto večer umrla Josephine Greenwald, rojna Krall, starca 22 let. Stanovalca je na 321 E. 156 St. Rojena je bila v Clevelandu in je bila članica društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ in Olтарjnega društva Marije Vnebovzetje. Zapisujo žalujočega soproga Pvt. Roberta, mater Anne, rojeno Lavrič in očma Jim Novak na Holmes Ave., in sestro Mrs. Ann Zakacs. Pogreb se bo vršil v sredo ob 9. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje in na Calvary pokopališče.

POGREG
Pogreb pokojnega Luka Kržmanca se bo vršil danes zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče. Dom je bil iz Bevk pri Vrhniku, odkoder je prišel v Ameriko pred 44 leti. Njegova soproga je umrla 28. februarja lanskoga leta. Po poklicu je bil barvar in zadnjih 15 let ni delal. Bolehal je dalj časa. Tukaj zapisujo sestra Mrs. Frances Slabe in v starosti domovini sestra Marijana ter kakov je slučaj z atomsko bombo.

"Moža, ki je iznašel to orožje, je neki cerkevni človek pregovoren, da naj ne izda tega grozljivega orožja," je rekel dr. Behnke. "Ker je ta človek pokazal iznajditelju, da drži življenja milijonov ljudi v svojih rokah, se je iznajditelj otepaval nacijev, češ da svojih eksperimentov še ni dogovoril, in tako Hitlerovo orožje ni nikdar dobil v pose.

Dr. Behnke, ki se je baš vrnil s 7-ledenske ture po Evropi, je izjavil, da to orožje spremini v led v razdalji pet milij, namesto da bi vse sežkalo, kar je slučaj z atomsko bombo.

"Moža, ki je iznašel to orožje, je neki cerkevni človek pregovoren, da naj ne izda tega grozljivega orožja nahaja v ruskih rokah. Dejal je dalje, da je zgodbo o svojem odkritju, povedal predsedniku Trumanu in da je bil pozneje poklican nazaj v Washington, kjer jo je ponovil pred vojaskimi oblastmi.

TELEFONSKA POSTREŽBA OKROG SVETA

Zedinjene države so sedaj zvezane potom telefona z 40 zunanjimi narodi. Na ta način vsak Amerikanec lahko pokliče katerokoli številko izmed 32,750,000 telefonov po svetu, ali 92 odstotkov vseh telefonov na svetu.

Ulični izgredi v Bombaju se nadaljujejo; britske čete streljajo na ljudske množice

BOMBAY, Indija, 24. februarja—Britske čete so snoči odprle ogenj na civiliste, ki so nadaljevali s proti-britskimi demonstracijami v severnem delu mesta, medtem ko neuradni viri poročajo, da je bilo tekom tri dni trajajočih bojev ubitih 250 oseb, nad 1,300 ranjenih.

Punti indijskih mornarjev v britski mornarici se je včeraj končal s predajo upornikov, potem ko je nacionalistični vodja Mahatma Ghandi apeliral za koniec te brezmiselnih orgije, toda izgredi in demonstracije med civilnim prebivalstvom v Bombaru in po drugih mestih se s tem niso končali.

V soboto je prihelo v mesto več sto mož britskega vojaštva, ki je postavilo poljske topove na strategične pozicije. V predmestju so demonstranti začeli neko tekstilno tovarno in en vladni oblik.

Attlee je rekel, da komunisti in pristaši levicarskih elementov v Indiji hujskajo k civilni vstaji v znak simpatije z uporniškimi mornarji.

Sarajevoški nadškof Šarić in 155 duhovnikov obtoženih vojnega zločinstva

BELGRAD, 22. februarja—Jugoslovanska državna komisija za vojno zločinstvo je danes naperila obtožbe proti sarajevoškemu nadškofu dr. Ivanu Šariću in 155 drugim katoliškim duhovnikom in menihom.

Naznani komisije pravi, da se Šarić nahaja v inozemstvu, kjer glasom gotovih propagandnih letakov stoji na čelu "hrvaški demokratični inteligenči kot vodja njih stranke."

Komisija pravi, da je omenjenih 155 duhovnikov in menihov služilo v Šarićevi škofiji in da so bili aktivni delavci v pro-nacijskem gibanju hrvaških Ustašev, ki so organizirali v Izvedbi masne pokolje med ne-katoličnimi Srbi.

UMORA OBTOŽENI VOJAK NA DUNAJU OPROŠČEN

DUNAJ, 21. feb. — Ameriški saržent Shirley B. Dixon, doma iz Toledo, O., ki je bil obtožen, da je ustrelil nekega ruskega stotnika, je bil danes od vajaškega sodišča oproščen. Pri obravnavi je prišlo na dan, da je ustreljeni ruski častni nelegalno stopil na ameriški vojaški vlek,

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznalačcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

NOVO SVETOVNO OBOROŽEVANJE?

Statistični podatki o vohunskih aferah bi nedvomno pokazali, da je njih število v neposredni odvisnosti od mednarodne politične napetosti. Običajno po zaključku velikih vojn vsaj nekaj časa ni nobenih velikih vohunskih zapletljajev—prvič, ker tekom vojne vojska skravnost pridejo na dan, druga za drugo, tako da so zadeve velikega mednarodnega pomena ob koncu splošnih konfliktov redke, drugič pa, ker se po velikih vojnah mednarodne napetosti običajno poležejo.

Vohunska zadeva v Kanadi nam potrebuje, da po tej drugi svetovni vojni tega oddiha v mednarodnih odnosajih ni bilo. Tekmovanje oboroževanja se je že začelo med zmagovalci samimi—a v takem primeru je nemogoče preprečiti mednarodno špionajo. Vsaka, prav vsaka država, si bo prizadevala izvedeti čim več mogoče o tem, kaj pripravlja bodoči nasprotnik.

Ako si stvar ogledamo s praktične strani, bomo videli, da morajo Rusi računati s tem, da imamo mi ne le tajnost izdelave atomskega orožja, temveč, da vrhu tega tudi nadaljujemo produkcijo atomskih bomb. Posledica tega je, da ne morejo čakati na to, da bo tudi njihova atomska znanost dosegla stopnjo, kjer ji bo mogoče izdelovati orožje iste vrste. Nasprotno, začeli bodo ojačevati svojo Rdečo armado in skušali izboljšati svoj položaj s tem, da si ustvarijo širok pas strategičnih postojank.

To seveda ne bo preprečilo, da mi nadaljujemo izdelovanje atomskih bomb. Nasprotno, tudi mi bomo začeli pripravljati svoj pas strategične obrambe, iskali bomo pravni otokov za izvidne postojanke in začeli raziskovati arktične kraje radi ofenzivnih in defenzivnih baz. Sredi Tihega oceana se pripravljamo na gigantične poskuse, ki očividno niso naperjeni proti Angležem.

Toda Rusi bodo nato podvojili svoje lastne napore in bodo morda začeli širiti svoj vpliv v Kini ali Nemčiji. Nezaupanje poraja nezaupanje—nahajamo se v toku dogodkov in razvoja, katerega krajna posledica zamore biti na videzno le vojna.

Marsikdo bo rekel, da mi nočemo vojne, ter da bi Rusi bili najbolj pametni, ako bi nam verjeli. Toda Rusom tudi ni do tega, da izbruhne nova vojna. Jasno je, da nočemo vojne. Njihov režim se je rodil v znamenju pacifizma, po trpljenju in strahotah prve svetovne vojne. V tem 30 let so Rusi doživelji dve svetovni vojni in eno meščansko vojno, ki so vse tri prizadejale njihovi deželi neizmerno gorja. Zdaj bi potrebovali dolgo dobo miru, da si opomorejo, da izboljšajo življenjski standard svojega ljudstva. Da to dosežejo, so pripravljeni delati, v potu svojega obraza, brez osvajanja in eksplotacije drugih narodov.

Pri vsem tem pa je jasno, da ne more biti na tem našem svetu nobene vojne večjega obsega, ako sta Rusija in Zedinjene države proti vojni. Vsled tega bi morala biti prva naloga naše diplomacije, da izkoristi in vpreže miroljubna stremljenja teh dveh največjih narodov in držav sveta.

Prvi poskus v tej smeri je Organizacija zedinjenih narodov. Toda ta organizacija ne bo mogla uspeti, ako ne bo preprečila tega novega tekmovanja v oboroževanju. Organizacija zedinjenih narodov brez razorožitve je nesmisel, kajti oboroževanje vodi do vojne in tako onemogočuje izvedbo temeljne misli organizacije narodov, ki je vzdrževanje svetovnega miru.

Običajni odgovor na predlog razorožitve je ta, da je razoroževanje v dobi med obema vojnoma služilo edino le agresorjem, ter poskrbelo za to, da so bili popolnoma nepripravljeni na vojno, ko je izbruhnila. Toda to naziranje je napačno. Resnica je, da je bila razorožitev etudi le delna, velik blagoslov za vse narode sveta. Cilj tega razoroževanja pa je propadel le zato, ker smo dovolili Hitlerju, da se je oborožil nanovo. Le radi tega se je začelo splošno oboroževanje, ki nas je končno pahnilo v novo svetovno vojno.

Lahko bi tudi rekli, da je starla liga narodov propadla radi tega, ker ni znala preprečiti splošnega oboroževanja. V bistvu je torej naša sedanja Organizacija zedinjenih narodov le nov poskus, da se omeji izdelovanje orožja. Upoštevati moramo nauke preteklosti.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Žalostno poročilo iz Št. Ruperta

Mrs. Mary Zalar, 446 E. 156 St., je prejela dvoje pisem od svojih domačih, sestre Pepce Lap in družine Majcen, iz Bistric, fara Št. Rupert na Dolenjskem, v katerih ji sporočajo o hudem razdejanju in velikih žrtv v dotičnem okraju.

"Draga mi sestra Minka in hčerke!

"Predno nadaljujem, prejmi ljubeče pozdrave od Tvojih sester, Pepce in Kriste, od brata Franceta, posebno pa od očeta.

"Minka, prejeli smo Tvoja dva pisma. Najlepša Ti hvala!

Nas veseli, ko pišeš, da se imate tam dobro, ko niste nič občutili vojske. Tam si niste predstavljal, kako grozovito hudo se je tukaj godilo nam vsem, oziroma Tvojim bratom in v splošnem za vse. Koliko so prestali naši fantje, ki so morali iti vsi v vojsko. Pa kakšne borbe proti zadnjemu, koliko so prestali gladu, po gozdovih, pozimi v snegu. Tukaj nismo nič gledali na kmetijo, čeprav so nam uničevali in čeprav bi nam vse požgali, samo da bi naši fantje ostali živi.

"Oh, Minka, Ti si ne moreš predstavljati, kako fest brate si imela. Takrat so bili še majhni, ko si šla v Ameriko. Sedaj so bili pa že vsi doraščeni. Fonzi je bil že 22 let star, lep in velik; Rudi je bil 29 let in Pavli fest ko puščel. Pavli je bil oficir in Rudi zelo izurjen v trgovini. Na žalost in žalostno, da je bila njih osuda strašna.

"Pavli je padel lansko leto pri Žužemberku v borbi. Nešteto krogel so mu pretrgale nitko življenja. Zelo hudo smrt je prestal. Najprvo je bil ranjen, je ležal na tleh. Potem so pa še vsega prestrelili. Bil je zakopan kar tam v gozdu en teden. Potem smo zvedeli in sva ga šla z očetom odkopati in sva ga prispevali domov. Doma je imel le pogreb. Dekleta so mu z vseh strani veliko in lepe vence prinesle. Pa kaj pomagajo venci, ko našega dobrega Pavleta ni več.

"Rudi se je pa vseskozi dobro otepal, da bi ostal pri življenju. Toda na koncu se ga pa ni izognila neizprosna osuda. Prestal je mučeniško smrt. Neizbrisna žalost!

"Martin je pa vendar ostal še srečno pri življenju. Prestal je pa tudi veliko. Zdaj še služi vojake; kedaj bo oproščen, ne ve. Martin je po času poročnik in je v službi na Štajerskem. Fonzi je skoraj tri leta in pol v vojski. Bil je trikrat ranjen, toda je ostal še pri življenju. In kaj je zdaj žnjim. Žalostno, ne morem Ti več pisati. Da bi vsaj Bog nam obvaroval pri življenju tega našega mlajšega brata.

"Vinko je še v Italiji, že tri leta. Bil je tam interniran. Tam ni dobro. Mislim, da je še pri življenju, za sigurno pa ne vedem, ker že več kot eno leto nismo dobili nobenega glasu od njega.

"Za Antonia pa že tudi več kot eno leto ne vemo. Bil je vseskozi v Nemčiji. Delal je pri električni. Bil je zelo nesrečen. Leta 1942 je bil bolan za revmatizmom; bil je 10 mesecev v bolnišnici, ker ni mogel nič hoditi. Potem, ko se je malo pozdravil, je zopet delal pri električni. Tam se je pa zopet ponesrečil, ko se je po nesreči dotaknil 220,000 voltov električnega toka, da si je ob tem pretresel glavo, močno ožgal ob roki od ramen do zapesti, da je bilo meso kar pečeno do kosti. Tako so mu morali v bolnišnici na nogah rezati kožo in na roki prišli, da je spet začelo rasti meso. V bolnišnici je bil osem mesecev, kjer je strašne bolečine prestajal. Pi-

bilo treba vse plačati z mastjo in belo moko. Preživel smo se s tem, kar smo imeli poskritega. Drugače so nam vse pobrali. Eni podnevi, drugi ponoči. Kaščo in svinjake so nam izpraznili; le par repov v štalu nam je ostalo in en star konj. Strehe imamo vse zbitje od samih strelov. Najbolj v vasi prizadete hiše so naša, Avscova in Lapova.

"Pri nas doma je ostal edino oče, Pepca in Kristo. Vinko, Martin in Fonzi je minilo 3. maja tri leta, odkar so jih vzeli. Pavli je bil pa v internaciji v Italiji in v Nemčiji. Potem je ušel in je bil doma kakih 14 dni, potem so ga vzeli že drugi in čez par mesecev je padel pri Žužemberku. Tako so šli po njega, da je pokopan na domačem pokopališču.

"Draga mi sestra Minka in hčerke!

sali so drugi namesto njega, ker sam ni mogel. Franci ga je šel enkrat obiskat, ko je bil v Franciji. Je v časopisih bral od Antonia, da se je ponesrečil. Tedaj bi bil Anton rad prišel domov, pa ni mogel. Bil je tudi zaprt v Nemčiji devet mesecev. Od takrat pa nič več ne vemo za njega. Franci bo pa en čas kar doma, saj je priden. Ga kar potrebujemo, ker nima kdo delat. Hlapca imamo. Oče je pa kar zmerom bolj bolan od samih skrbiv in žalosti.

"Drugače imamo doma veliko dela tudi me, ker smo same s Kristo. Po trgovinah še ni nič blaga, ker so vse Nemci in Italijani izpraznili. Že štiri leta se nič ne dobi, nobenih stvari. Še sol smo težko dobili samo za šep in moko. Zdaj je dosti soli. Enkrat en četrk kile na mesec za osebo dobimo, drugače pa še nič. Najbolj se je nam potrgala obleka. Pa nam ni nič zato, pa šivamo. Saj smo že vsemu navajeni. Glavno je, da smo še pri življenju. Se bo že obrnilo na boljše počasi. Saj se bo vse uredilo.

"Minka, tukaj naokoli zelo veliko ljudi manjka. Samo iz Bistrike okrog 20 ljudi, sami mladi in koliko pa po drugih vaseh. Od Polkove Tone iz Preljeva sin, Rudi, je tudi menda mrtev. Ga še ni od nikoder. Nič ne morem zvedeti za njega. Avščovih štirih, očeta in treh sinov; Zavodnikova družina je mrtva; Mavšarjeva družina pobita vsa se še živ. Kajči je še tisti, ki je ostal živ. Koliko vasi je požganih. V Št. Rupertu šola, župnišče, vse razrušeno, duhovni pa v grobu.

"Minka, ne zameri, ker Ti pišem same žalostne stvari, ker dobrega Ti ne morem pisati. Tam se vozite okrog z avtomobilom, tukaj se pa še s kolesom ne moremo. Vojska nam je vzeja tri bicikle. Draga Minka, ali imate še kaj v mislih, da bi nas prišli kaj obiskat v star kraj? Mi bi Tebe in Joška in Ido še zelo radi videli, da se še snidete v rojstni hiši. Vsaj še do sedaj, dokler so še oče živi. Da bi se vsaj takrat kaj bolj razveselili. Saj zdaj itak ne moremo biti veseli, ker je žalost vrh žalosti.

"Teta Franca je pa sama. Za druge mi ni znano, razen da je Karolina v Zagrebu; vse pozdravlja. Drajslerjeva oče in mati sta tudi umrli. Janez je pa živčno bolan. Ona sama dela in gospodari. Zakotova Tončka tudi od razpadja Jugoslavije ni. Francel se je pa oglasil, je nekje na Gorenjskem. Korličov Franc je tudi padel. Roza je pa z možem in otroci prišla iz Srbije teden domov, je zelo suha.

"Pri Sitarjevi so pa še vse živi, samo sin od Erneta je pri vojakih. Pepca na Kremenu pa za dva sina nič ne ve; mož je pa pred mesecem prišel domov. Prilokova Tona je še tudi živa. Za sina Rudeta pa nič ne ve. Olga z dvema otrokom pa so še živi in njen mož je prišel domov.

"Minka, pišeš, da si vdova. Pa je prestal z naravnim smrtno. Saj je tudi Tvojih sošolk že veliko vdov. Oh, Minka, ko bi Ti jaz mogla popisati, s kakim zverinskim mučenjem so bili umorjeni. Mokronog je skoraj ves razbit; in Št. Rupertu ne toliko, je več požganega.

"Vprašaš radi Trbnica. Tega ti za enkrat ne morem nič pisati, kako je bilo preje. Saj nismo šli nikamor, še iz vasi v vase. To vem, da ima oblast v rokah.

"Naš oče se je pa tudi zelo postaral in oslabel. Enkrat bi ga bil en bik kmalu umoril in Kristo. Bila sta potem dolgobolečna. Tudi na ledvicah je bil bolan. To leto je pa še nekaj dosti pri zdravju. Imajo enega bolj starega hlapca. Oče je precej glij postal in vedno bolj žalosten. pride večkrat k nam, toda se vedno izjoka o tem ali o tem.

"Tudi jaz sem pri zelo slabem zdravju. Imam noge болane. Sem imela vnetje žil, kar sem dobila pri mlajšem otroku

od strahu, ker nisem imela mire. Imam eno deklo, begunko, je zelo dobra. Hlapca pa tudi ni. Družina se nam je zelo pomnožila. Menda so na mestu Ide, ker ona nima. Imam jih pet, da zelo trpm. Veliko oblek moram predelati zanje, ker se novega ne dobi nikjer. Perilo in rjuhe so nam bile vse vzete, kot tudi odena postelj. Edino to sem hvala, da smo že živi, pa bo počasi že šlo.

"Naj o tem zadostuje, pa prihodnji več. Vas vse skupaj ljubeče pozdravljam, jaz, Francel in otroci,

"Družina Majcen."

UREDNIKOVA POŠTA

Odgovor nekaterih članic SZZ Rev. Slajetu

Cleveland, O.—Zopet je nadaljno članice Slovenske ženske zvezve Rev. Slajje v "A. D." in kačko prostaško! Ali se spodbodi tako pisanje duhovniku? Zmerja nas z umazanimi ustmi in prav, kako da smo prišle k SZZ.

Da, me smo stare članice in smo dosta naredile in pridobile novih članic v Zvezvo. Pomagale smo veliko, da je postala organizacija SZZ tako močna.

Koliko

ste

jih

pa

Rev.

Slaj-

je

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

Comrades' Note Book

J. F. Fifolt

Many forward steps were taken at the last Supreme Board meeting, which will be brought about when the minutes are published. Fred Malgai, ailing member of the Auditing Committee was missed by those present. Visit to Chicago proved a chance to drop in on the Tekautz residence where we ran into Bob Tekautz. Also dropped in (formerly Mary Turkovich) in LaGrange. Irma (Kalan) McArthur staying at the Stevens Hotel called. All of them wanted to know about the old burg and asked that we say hello to their friends. Dinner with Bob and Jim Sannemann, participation in a Valentine Party sponsored by Perfect Circle No. 26; meeting with members of the Pioneer Lodge; partaking of a very excellent supper provided by the ladies of Lodge Nada; left a pleasant taste. We appreciate the efforts of our Chicago friends in making our stay pleasant and wish to thank all of them for their hospitality. Maria Mohar, as usual was very cooperative.

Did You Know

That all of the juvenile members might not be getting a copy of the Voice of Youth magazine because the Main Office does not have a complete roster. The writer will see that an up-to-date mailing for the Comrade Lodge is mailed.

Jugoslavia Fights On

Pittsburgh, Pa.—Five years ago, in 1941, the whole of Europe was caught in the web of German conquest. Hitler had marched triumphantly through Austria, Rumania, Czechoslovakia—and the peoples of the continent were paraded by the overwhelming might of the Wehrmacht.

On March 27, 1941, the people of Yugoslavia rose to overthrow their pro-Hitler dictatorial government—a government which capitulated to Hitler by making a pact that would allow German armies to march through Yugoslavia to conquer Greece. The Yugoslav people knew that their action invited invasion, destruction and occupation by the German armies, but their's was the answer of a people who believed in the victory of good over evil, of justice over injustice.

Ten days later, on April 6, Hitler struck and in less than a night the Royal Yugoslav army was overwhelmed. By mid-April, 1941, the Yugoslav nation was occupied. The people of that country still refused to accept the myth of Nazi invincibility. Under cover of the woods and mountains of their country, they organized a resistance movement whose heroic exploits throughout the continent of Europe.

Today, the Yugoslavs, equipped with little else but their overwhelming determination, are struggling to rebuild their country. But the most immediate problem confronting them is the rebuilding of their human resources which are being dangerously depleted by hunger, disease and exposure. To help alleviate this critical health situation in Yugoslavia, the American Committee has organized a nationwide \$5,000,000 Health Program. This program includes a project for the establishment of children's homes and clinic in Yugoslavia, a mobile hospital and a Franklin Delano Roosevelt Memorial Hospital for Yugoslavia's tubercular children.

In Western Pennsylvania, this will be opened with a city-wide "Tag Day" to be held in Pittsburgh on Saturday, April 26th.

Let's help a deserving ally by contributing generously to the health program of the American Committee for Jugoslav Relief.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

Wedding Bells

Saturday morning at 9:00 a. m. St. Vitus Church was the scene of a wedding, uniting in marriage Miss Emma Jo Debevec, daughter of Mr. and Mrs. Frank and Mary Debevec, 1220 Norwood Road, to Mr. Joseph Gutoskey Jr., son of Mr. and Mrs. Joseph Gutoskey of 6906 Madison Avenue.

The bride was attired in an ivory satin gown with high lace neckline, and long scalloped torso, from which fell a gathered skirt into a long train. She wore a fingertip veil, held in place with a crown of net. She carried a bouquet of calla lillies.

The bride's attendants were Theresa Debevec, sister of the bride, as maid of honor. Bridesmaid was Helen Gutoskey, sister of the groom. Both wore pink gowns of satin, with sweetheart neckline and three-quarter length sleeves, and carried bouquets of red roses.

Best man was William Panski. Edward Debevec, recently discharged from the service, and brother of the bride, was the usher.

Two sisters of the bride were present at the marriage. They are Mrs. Herman Bianco and Mrs. Frank Unick, both of Kane, Penna.

The reception was held for friends at Marinko's Hall, East 79th and St. Clair Avenue. The couple left for a trip to Niagara Falls.

Congratulations!

COMMUNITY WELFARE CLUB MAKES DONATIONS

The Community Welfare Club has been active in its charitable and social welfare work in this community for 25 years. Recently it was announced that this club donated \$10.00 towards the American Red Cross, also appropriation for one case of coffee and one case of canned milk for Yugoslav Refugees in Europe. A donation of \$15.00 was also given to the Jugoslav Relief Committee for the starving children in Jugoslavia.

A silver anniversary celebration is planned by the members to be held on Mother's Day, May 12th, at the Slovene National Home, 6417 St. Clair Avenue.

A "Dinner Dance" is scheduled to take place. This will be an ideal time to entertain that best girl "Mom," to an enjoyable evening. Reservations for the dinner must be made in advance. Dancing will be to the tunes of Johnny Pecon's Orchestra. More news on this Jubilee later.

Johanna V. Mervar,
Publicity Chairman

Picture Story "Liberation"

The new booklet "Liberation" edited by Mr. Louis Adamic, which gives a pictured story of the Jugoslav people and their struggle for freedom, is on sale at our office. Price is 50 cents.

Danger signs mean what they say—especially when they're posted on the skating pond. The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council reports that many young people lose their lives each year through drowning or exposure. Frequently the lad dangers the lives of others. If possible, send your children for their fun to flooded parks or rinks. If they must skate on ponds or lakes, teach them to mind the signs.

"A NATION OF NATIONS"

Louis Adamic's latest book "A Nation of Nations" was the second best seller in literary works in Cleveland during the current week. It sells for \$3.50 and can be obtained at the "Enakopravnost" office, 6231 St. Clair Ave.

Honorably discharged after 34 months of service in the army was Edward Debevec, son of Mr. and Mrs. Frank and Mary Debevec, 1200 Norwood Road. He served as a P. F. C. in the European Theatre of War.

Frank Mervar Jr., Petty Officer 1/c, son of Frank and Johanna Mervar, who operate the well known dry cleaning store, returned home recently, honorably discharged after four years of service with the Navy. He arrived in Cleveland from New York with his wife Marie and daughter Jerrileyn. They are residing at 6108 Superior Ave.

Accidents put dents in your automobile, in your pocketbook, in your well-being, in your family's enjoyment of life. Put a dent in accidents—says the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council—by driving defensively all the time!

Here's a slick limerick for you from the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council:

"It looks slipp'ry outside," muttered Joe,
Said his Mom, "Better go shovel snow."
But Joe faked a cough
And kept putting it off
From small slip-ups, big trips
ups can grow!"

Let's help a deserving ally by contributing generously to the health program of the American Committee for Jugoslav Relief.

America's Oldest Style of Football

Soccer was the first kind of football played in the United States. It is the only game of football played in most of the world. The greatest soccer organization in the world is the Lighthouse Boys' Club in Philadelphia, consisting of some 500 players. Photograph shows how the club is developing new champions from among the youngsters.

by A. J. P. TAYLOR
Fellow of Magdalen College,
Oxford

(Continuation)

choslovakia to depend on the North Sea ports of Germany.

Thus, the proposal to leave Trieste in Italian hands is condemned on every ground. The third solution is to attempt to devise some method of taking Trieste away from Italy without giving it to Jugoslavia. This seems a strange ambition; but the reason for it, though not consciously appreciated by its authors, is easy to appreciate. It springs from the belief that the Italians are civilized and that the Jugoslavs are not, and that therefore Italians should not be put under Jugoslav rule. In the popular mind, the Italians are still the heirs of Dante and of the Renaissance; and the Jugoslavs are, as Bismarck called them, "sheep stealers."

No one can hold this view who has ever been to Ljubljana or has lived among the Slovenes. But few English (and American) people visit Ljubljana and many visit Rome; and, when they visit Rome, they conveniently forget that they are visiting the city of Mussolini. Similarly, visiting Jugoslavia, they may be ignorant that they are visiting the country which gave the Slavonic world (and Russia) its first alphabet, and in the modern age produced Tesla, who invented the poly-phase dynamo.

If we pass the sponge of oblivion over the Italian record of the last twenty years, we must also pass the sponge over the record of the preceding centuries, which the Italians themselves have found it easy to forget. To talk as though the Italians belong to western civilization and the Slovenes and Croats do not is indeed to remain faithful to the spirit of the British Prime Minister who supported German claims against another "far-away people of whom we know nothing."

This was never a good argument. It is now seven years out-of-date, seven of the most decisive years in world history.

Another suggestion which has been made is that the proper solution for Trieste can be devised only if we grasp that Trieste is neither Italian nor Jugoslav, but "Austrian."

In one sense this is true, though even so the discovery is neither profound, nor helpful. For to assert that Trieste is Austrian frontier. Between Austria and Trieste lies country that is solidly Slovene, and as such disputed by nobody.

Moreover, these Slovenes have been among the most stalwart supporters of the cause of the United Nations. The German-Austrians, on the other hand, have been as stalwart supporters of Hitler, and have provided many of the worst Nazi butchers all over Europe.

To return to real life. The only serious proposal which would keep the Jugoslavs out of Trieste is to make Trieste a Free City. This is a very different thing from making Trieste a free port, a proposal that it is not in dispute. A free port merely implies that goods passing to or from Jugoslavia, Austria Hungary or other countries beyond Jugoslavia would not have to pay Jugoslav customs dues; apart from any international obligations that were imposed, this would be imposed by Jugoslav self-interest, since it would promote the prosperity of Trieste.

Since even if Trieste does not go to Jugoslavia, Jugoslav territory will intervene between Trieste and these Countries, exemption from Jugoslav customs dues will have to be arranged in any case.

(To be continued)

